

«Αισχύλεια 2024»

Ένας **Θεσμός** συνώνυμος με την Ιερή Πόλη μας που **ΑΝΤΕΧΕΙ** στον χρόνο. Κλείνει Μισός Αιώνας που τα πολιτιστικά δρώμενα στο πλαίσιο των «Αισχυλείων» βάζουν την σφραγίδα τους όχι μόνο στην Πόλη των ...Μυστηρίων αλλά σε ολόκληρη την χώρα και πέραν αυτής... Τα «Αισχύλεια» αποτέλεσαν την **προμετωπίδα** για να επιλεγεί η Ελευσίνα ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της **Ευρώπης**.

- Στο **ερώτημα** : Που οφείλεται η ανθεκτικότητα του Θεσμού ;
Η **απάντηση** είναι : Στον Λαό και την Ιστορία της Ελευσίνας !

Κυρίες & Κύριοι

Τα «Αισχύλεια» :

ΔΕΝ ήρθαν “ουρανοκατέβατα“ το '75 ως μια σύντομη έκλαμψη μέσα στους πρώτους μήνες της Μεταπολίτευσης...

ΔΕΝ ήταν “εισαγόμενα”...

ΔΕΝ ήταν “προκάτ ιδέα” κάποιου απρόσωπου γραφείου ή εταιρίας διοργάνωσης εκδηλώσεων, σαν αυτές που ξεφυτρώνουν τα τελευταία χρόνια και προτείνουν ιδέες και πρότζεκτ για να αποκτήσουν «πολιτιστική ταυτότητα» Δήμοι και Περιφέρειες μόνο και μόνο για να ροκανίσουν διαθέσιμα κονδύλια Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Τα «**Αισχύλεια** » είναι **σπορά** της Προδικατορικής περιόδου με βαθιές **ρίζες** και αξιοπρόσεκτη **ιστορική διαδρομή**.

Πριν μερικά χρόνια σε μια προσπάθεια καταγραφής της σύγχρονης ιστορίας της Πόλης μας είχα την τύχη να συνομιλήσω με **Πρωταγωνιστές** της τελευταίας **εξηκοντα-ετίας**. Σήμερα οι περισσότεροι εξ αυτών ΔΕΝ βρίσκονται στην ζωή...

Μέσα απο τις αφηγήσεις προέκυψε μια σημαντική **ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ** : Η κυοφορία του Θεσμού των Αισχυλείων ξεκινάει πριν ακριβώς **70 ΧΡΟΝΙΑ**...

Ήταν **Άνοιξη του 1954** όπου μια Ομάδα Φοιτητών ξεκινάει τις συζητήσεις για ίδρυση ενός «Μορφωτικού Συλλόγου» έχοντας ως πρώτο αίτημα : «Μειωμένο Φοιτητικό Εισιτήριο στις αστικές συγκοινωνίες».

Είναι αλήθεια πως η δεκαετία του '50 χαρακτηρίζεται ως «**Πολιτιστική Άνοιξη**» της **Μεταπολεμικής Περιόδου**. Εκδηλώσεις και δρώμενα αναπτύσσονται σε ολόκληρη την επικράτεια. Μέσα σ αυτό το γενικότερο κλίμα πολιτιστικής ανάτασης, την **Άνοιξη του 1957** ξεκινάει η λειτουργία του «**Μορφωτικού Συλλόγου**» με έντονη πολιτιστική δράση έχοντας πάντα στο επίκεντρο την **ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ** των πολιτών ...

Επι μια δεκαετία (57-67) απο την Ελευσίνα παρελαύνουν τα **Ιερά Τέρατα** του **Πολιτισμού** . Για αρκετούς κορυφαίους δημιουργούς η Ελευσίνα αποτελεί κομβικό σημείο στην μετέπειτα πορεία τους...

• Απο το **1961 ο Μίκης Θεοδωράκης** συνδέεται με την Ελευσίνα και μαζί με αυτόν οι ερμηνευτές των Έργων του.

_ Ο **Μπιθικώτσης** μέχρι το τέλος του βίου του θυμάται και διαρκώς αναφέρει την πρώτη ερμηνεία του **Επιταφείου** του Ρίτσου που κάνει υπό την διεύθυνση του Μίκη, στον κινηματογράφο ΕΛΕΥΣΙΣ όπου και σείεται ο τόπος....

_ Ενώ πέντε χρόνια μετά , το **1966 ο Μίκης & η Μαρία Φαραντούρη**, την Ελευσίνα επιλέγουν για να κάνουν την πρώτη επίσημη παρουσίαση του «**Μαουτχάουζεν**» παρουσία του συγγραφέα του έργου **Ιάκωβου Καμπανέλλη**.

_ Και όχι μόνο ο Μίκης αλλά και ο **Διονύσης Σαββόπουλος** το **1964** επιλέγει την **Ελευσίνα** για να κάνει την πρώτη παρουσίαση του « **ΦΟΡΤΗΓΟΥ**». Τραγούδια που μέχρι σήμερα περνάνε απο στόμα σε στόμα και απο γενιά σε γενιά....

Η **ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ** είναι το ένα κομμάτι που καταπιάνεται ο «Μορφωτικός Σύλλογος» , το άλλο , το δυσκολότερο και προφανώς το σημαντικότερο είναι η **ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ**.

Στο πλαίσιο αυτό διοργανώνονται **επισκέψεις** σε Αρχαιολογικούς χώρους. Το **1957** , έξι (6) πούλμαν με νεολαία φεύγουν απο την Ελευσίνα για τις **Μυκήνες** και άλλα πέντε (5) πούλμαν για τους **Δελφούς**.

Και στις δυο επισκέψεις την ξενάγηση κάνει ο αρχαιολόγος - ιστορικός **Σέλιος Παπαδόπουλος**

... Μάλιστα το μάθημα για τον Μυκηναϊκό Πολιτισμό συμπληρώνεται μετά απο μερικές εβδομάδες με ξενάγηση στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Αθήνας...

Τον επόμενο χρόνο , το **1958** διοργανώνεται επίσκεψη στον Αρχαιολογικό χώρο των **Πλαταιών** με ξεναγό τον ιστορικό **Γιάννη Κορδάτο** ο οποίος με έναν μοναδικό- συγκλονιστικό τρόπο αφηγείται λεπτομέρειες για την μάχη των Πλαταιών που διδάσκονται ακόμη και σήμερα στις στρατιωτικές σχολές όλου του κόσμου.

Και ερχόμαστε στο **1965** όπου πραγματοποιείται ξενάγηση στον **Αρχαιολογικό χώρο Ελευσίνας**

απο τον Αρχαιολόγο - Αρχιτέκτονα **Γιάννη Τραυλό** , ανασκαφέα και μελετητή της Ακρόπολης Αθηνών και του Αρχαιολογικού χώρου της Ελευσίνας.

Ένα άκρως ενδιαφέρον μάθημα για την σημασία του χώρου και των λατρευτικών τελετών, όπου ο καθηγητής προσπαθεί να μυήσει τους νέους της Ελευσίνας στα ανεξερεύνητα Ελευσίνια Μυστήρια...

Σ' αυτό στο μάθημα περί "Ελευσινίων Μυστηρίων" επι του Τελεστηρίου στον αρχαιολογικό χώρο της Ελευσίνας, ο καθηγητής Γιάννης Τραυλός πετυχαίνει να "μπολιάσει" τον **Αισχύλο**, τον Ελευσίνιο Μεγάλο Τραγωδό στις καρδιές των ελευσινίων "μαθητών" του.

Εκεί επι του Τελεστηρίου οι νέοι της Ελευσίνας του 50 συνειδητοποιούν ότι τα έργα του Μεγάλου Τραγωδού **ΠΡΟΑΓΟΥΝ** :

... το βαθύ νόημα της Δικαιοσύνης...

... το πατριωτικό συναίσθημα της αξιοπρέπειας και της Εθνικής Ανεξαρτησίας...

... Την ανεκτίμητη αξία της Ελευθερίας...

ΑΞΙΕΣ που πηγάζουν απο τις δραματικές πράξεις του θεάτρου και οι οποίες αποτελούν βασικά συστατικά , πυλώνες του σύγχρονου Ευρωπαϊκού Πολιτισμού...

ΑΞΙΕΣ αναλλοίωτες στο πέρασμα του χρόνου...

Όμως αυτή η **μέθη** που προκαλεί στους νέους της Ελευσίνας η γνωριμία τους με τον συμπολίτη τους , τον Αρχαίο Ταγωδό, τον Αισχύλο, **ΑΝΑΚΟΠΤΕΤΑΙ ΒΙΑΙΩΣ** την Άνοιξη του **1967** με την επιβολή της **δικτατορίας** που επι 7 χρόνια κρατάει στο **γύψο** την χώρα και **διώκει** τους περισσότερους απο την συντονιστική ομάδα του Μορφωτικού Συλλόγου...

Όμως **ΘΕΙΑ ΤΥΧΗ** για την Ελευσίνα, το '74 με την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, η Τοπική Αυτοδιοίκηση περνάει στα χέρια των παιδιών του Μορφωτικού Συλλόγου με την εκλογή Δημάρχου τον νεαρό γιατρό **Μιχάλη Λεβέντη** ο οποίος θεωρεί ιερή υποχρέωση της νέας Δημοτικής Αρχής όχι απλώς να τιμήσει τον Αισχύλο αλλά και να μπει στην προμετωπίδα των πολιτιστικών δράσεων.

Το '75 είναι η Χρονία που συμπληρώνονται στρογγυλά **2.500 χρόνια** απο την **γέννηση** του Αισχύλου. Ο Μιχάλης Λεβέντης κινεί "γη και ουρανό" για να εορταστούνε με λαμπρότητα τα γενέθλια του Αισχύλου.

• Πρωτίστως ενεργοποιεί τον Λαό της Ελευσίνας, συγκροτείται η πρώτη επιτροπή διοργάνωσης των Αισχυλείων στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι απ' όλους τους φορείς της Πόλης, από όλες τις συνδικαλιστικές παρατάξεις και απ' όλους τους πολιτικούς χώρους. Συμπολίτευση και Αντιπολίτευση του Δήμου μια γροθιά για τον κοινό σκοπό , τον εορτασμό των γενεθλίων του Αισχύλου.

• Αν και δηλωμένος κομμουνιστής - εκείνη την εποχή- ο **Μιχάλης** , χτυπάει την πόρτα των ιδεολογικών του αντιπάλων, των **ΑΣΤΩΝ** της Πολιτικής και της Διανοήσης ακόμη και των **εργοστασιαρχών** του Θριασίου.

ΑΠΑΝΤΕΣ αγκαλιάζουν την **ιδέα** του και προστρέχουν στην Ελευσίνα να βοηθούν για την διοργάνωση των γενεθλίων του Αισχύλου.

Πρώτοι μεταξύ των πρώτων ο υπουργός Πολιτισμού και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Δυο **βαριά ονόματα** στον χώρο των γραμμάτων και του πολιτισμού .

- ο **Κωνσταντίνος Τρυπάνης** (Κλασικός φιλόλογος, ποιητής, καθηγητής στην Οξφόρδη, ακαδημαϊκός, βουλευτής επικρατείας και υπουργός Πολιτισμού της κυβέρνησης Κων/νου Καραμανλή)
- **Κωνσταντίνος Τσάτσος** Πρόεδρος της Δημοκρατίας (Φιλόσοφος που χαίρει του σεβασμού ολοκλήρου του πολιτικού φάσματος).

Στην Ελευσίνα προστρέχει για τα γεννεθλια του Αισχύλου σύσσωμη η ελίτ της διανόησης.

• **Κάρολος Κούν** με τους **«Επτά επι Θήβας»** του Αισχύλου και **Ραλλού Μάνου** με το **«Χρονόγραμμα Ορέστης»** του Ευρυπίδη ανοίγουν την αυλαία των Αισχυλείων που επι μισό αιώνα την κρατούν ανοιχτή τα μεγαλύτερα ονόματα, **Θρύλοι της Τέχνης & της Ακαδημαϊκής Κοινότητας.**

- Ποιους να πρωτομνημονεύσουμε ;

* Απο τον πατέρα και τον γιο **Κακριδή**, γκουρού πανεπιστημιακοί δάσκαλοι και οι δυο τους , της κλασικής φιλολογίας ;

*Την **Μελίνα** , τον **Μίκη** , τον **Μάνο Χατζιδάκη**, τον **Θάνο Μικρούτσικο**, τον **Μαρκόπουλο**, τον **Μάνο Κατράκη** , την **Λίντα Άλμα**, τον **Κώστα Καζάκο**, την **Τζένη Καρέζη**, ακόμα και την **Αλίκη Βουγιουκλάκη** στον ρόλο της Αντιγώνης που δίχασε τους κριτικούς της εποχής...

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ :

• Τα γενέθλια των 2.500 χρόνων του Αισχύλου, το 1975, έμελλε να είναι η έναρξη των Αισχυλείων...

• Η σπορά είχε πέσει 20 χρόνια πιο πριν , το 1954 με την δημιουργία του Μορφωτικού Συλλόγου.

• Η μύηση στις τραγωδίες του Αισχύλου είχε ξεκινήσει το 1965...

Έχοντας κατά νου τις παραπάνω χρονολογίες - σταθμοί, μπορούμε να κατανοήσουμε γιατί ο θεσμός των Αισχυλείων αντέχει στον χρόνο...

Οι ίδιοι οι άνθρωποι και η αγάπη τους για τα πολιτιστικά δρώμενα , η λατρεία για την Ιερή Πόλη τους, είναι το μυστικό μακροζωίας των «Αισχυλείων» που χρόνο με τον χρόνο ανασυντάσσονται και βρίσκουν ολοένα καινούργιο περιεχόμενο αλλά και υποστηρικτές/ εθελοντές απο τον χώρο των Γραμμάτων, του Πολιτισμού, της Δημόσιας Ζωής....

Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω προσωπικά έναν προς έναν όλους αυτούς τους υποστηρικτές/ εθελοντές της Ελευσίνας αλλά όπως καταλαβαίνετε δεν μπορώ. Ειδικότερα θα ήθελα να μπορέσω να ευχαριστήσω μία φίλη της Ελευσίνας που αθόρυβα προσφέρει πλείστα όσα για την πολιτιστική κληρονομιά της Πόλης μας.

Μακάρι κάποια στιγμή που ΔΕΝ θα είναι στα πράγματα και τόσο ισχυρή όσο σήμερα να μπορέσω να αποκαλύψω την αθόρυβη προσφορά της.

Σταματώ εδώ γιατί έχει πολύ μεγαλύτερο ενδιαφέρον να πληροφορηθούμε απο τον Δήμαρχο και τον Αντιδήμαρχο αν μας επιφυλάσσουν εκπλήξεις και τα φετινά “Αισχύλεια 2024”.-

Σας ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ που επιδείξατε υπομονή για να με ακούσατε